

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **F. B.**, nar., bytem, zastoupeného Mgr. V. Ř., obecnou zmocněnkyní, trvale bytem, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2015, č. j. KUZL-17348/2015, sp. zn. KUSP-17348/2015/DOP/Ti,

t a k t o:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

Žalobou ze dne 5. 8. 2015 žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 6. 2015, č. j. KUZL-33958/2015, sp. zn. KUSP-71768/2014/DOP/Ků (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný částečně změnil výrok o vině prvostupňového rozhodnutí (chybný odkaz na zákonné ustanovení) - rozhodnutí Městského úřadu Uherského Hradiště ze dne 16. 10. 2014 (vypraveno 20. 10. 2014), č. j. MUUH-OD/68403/2014/ČubO Spis/13778/2014 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

Podle výroku napadeného rozhodnutí žalobce je vinen tím ,že „dne 12.8.2014 kolem 01:23 hod. v obci Uherské Hradiště, na úseku silnice č. III/05013 ul. Jiřího z Poděbrad ve

směru jízdy od sídliště Štěpnice, od provozovny S. bar, po křižovatku s místní komunikací ul. Svatováclavská a dále na úseku místní komunikace ul. Svatováclavská od křižovatky s ul. Jiřího z Poděbrad, kolem budovy okresního soudu, za křižovatku s místní komunikací ul. Kollárova, řídil osobní motorové vozidlo zn., a nebyl držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu, jelikož řidičské oprávnění pozbyl dne 24.6.2014 v souladu s ust. § 94a odst. 1 zákona o silničním provozu. Tím porušil ust. § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu a tak se dopustil přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, kterého se fyzická osoba dopustí tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění podle § 81.“ Ve zbytku, tzn. ve výroku o sankci, o zastavení řízení v části obvinění a ve výroku o náhradě nákladů řízení bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

II. Napadené rozhodnutí

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný vycházel z právní úpravy, podle níž se přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1. zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) se dopustí fyzická osoba tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a v rozporu s ust. § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu není držitelem příslušného řidičského oprávnění podle § 81 téhož zákona. Dále shrnul průběh správního řízení, v němž bylo zjištěno, že na základě rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště dne 19.5.2014, vypraveného dne 26. 5. 2014, č.j. MUUH- OD/41786/2014/GreV Spis/2979/2014 (dále také „rozhodnutí o uložení zákazu činnosti“), žalobci byla uložena sankce pokuty ve výši 39 000 Kč a sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 20 měsíců od data nabytí právní moci rozhodnutí. Správní orgán rozhodnutí o přestupcích doručoval K.S. na adresu jeho trvalého bydliště. Rozhodnutí bylo připraveno k vyzvednutí ode dne 27.5.2014 u doručujícího orgánu. Protože si však K.S. doručované rozhodnutí v úložní lhůtě nevyzvedl, toto rozhodnutí mu bylo doručeno dne 6. 6. 2014 na základě fikce doručení. Po uplynutí úložní doby byla písemnost s rozhodnutím vložena do domovní schránky K.S. dne 9.6.2014. Tyto skutečnosti jsou žalovanému stejně jako prvostupňovému správnímu orgánu známy z jeho úřední činnosti, neboť rozhodoval o odvolání proti tomuto rozhodnutí správního orgánu na základě odvolání doručeného správnímu orgánu dne 2.8.2014, které podal K.S. jménem obviněného, toto odvolání ovšem bylo jako opožděné zamítnuto rozhodnutím odvolacího orgánu ze dne 8.10.2014, č.j. KUZL-48733/2014, sp.zn. KUSP-48733/2014/DOP/Mu. Rozhodnutí č.j. MUUH-OD/41786/2014/GreV Spis/2979/2014 ze dne 19.5.2014 proto již dne 24.6.2014 nabylo právní moci, neboť odvolání nebylo podáno v odvolací lhůtě.

Žalovaný z uvedeného dovodil, že správní orgán dovozoval správnost doručení ze své úřední činnosti, a to zejména z průběhu doručování rozhodnutí č.j. MUUH-OD/41786/2014/GreV Spis/2979/2014. Dále poukázal na ustanovení § 94a odst. 1 a §102 zákona o silničním provozu a uvedl, že k odpovědnosti za přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu se nevyžaduje úmyslné zavinění. Jestliže se obviněný v řízení, jež vyvrcholilo vydáním rozhodnutí správního orgánu č.j. MUUH-OD/41786/2014/GreV Spis/2979/2014 ze dne 19.5.2014 nechal zastupovat zmocněncem,

bylo plně v režii jeho zmocněnce, jakým způsobem obviněného o vydání tohoto rozhodnutí vyrozumí. Tvzení žalobce, že o vydání tohoto rozhodnutí nevěděl, tak nemůže přispět ke zbavení se jeho odpovědnosti za přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu. To, že žalobce o vydání tohoto rozhodnutí nevěděl, žalovaný stejně jako správní orgán vyhodnotil jako nevědomou nedbalost, neboť obviněný o doručení tohoto rozhodnutí jeho zmocněnci vědět měl a mohl. K tomu také poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 33/2011 vztahující se k problematice skutečností známých správnímu orgánu z úřední činnosti. Žalovaný připomněl, že rozhodnutí o uložení zákazu činnosti je pravomocné, takže se nemůže stát předmětem přezkumu v jiném přestupkovém řízení. Správní orgán tak beze všech pochybností v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí náležitě popsal úřední činnost, na základě které se dozvěděl skutečnosti, ze kterých v napadeném rozhodnutí vycházel. Žalovaný dodává, že v souladu s ust. § 92 odst. 1 správního řádu pod sp.zn. KUSP-48733/2014/DOP/Mu přezkoumal opožděné odvolání z toho hlediska, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Po přezkoumání spisového materiálu vedeného v dané věci a napadeného rozhodnutí žalovaný shledal, že žalobce byl shledán vinným uvedenými přestupky zcela po právu.

Žalovaný se neztotožnil s námitkou obviněného, že sdělení obvinění bylo vágní a nekonkrétní, neboť v něm nebylo konkrétně uvedeno, na podkladě jakého rozhodnutí měl obviněný pozbyt řidičské oprávnění. Žalovaný upozornil, že v oznámení o zahájení řízení postačuje vymezit předmět řízení pouze jednoduchým popisem skutku, který je tímto předmětem řízení a který by se neměl nijak zásadně měnit. Není proto nutné ani účelné vymezovat v oznámení o zahájení řízení, na podkladě jakého rozhodnutí měl obviněný pozbyt řidičské oprávnění. S obsahem spisového materiálu se pak obviněný mohl seznámit kdykoli v průběhu správního řízení, čehož i prostřednictvím svého zmocněnce využil, jeho právo na spravedlivý proces tak nebylo nijak dotčeno.

Žalovaný dále přezkoumal výrok o sankci, a dospěl k závěru, že ani zde správní orgán žádným způsobem nepochybil a že při jejím ukládání postupoval v souladu s právními předpisy. Za přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1. zákona o silničním provozu se musí uložit pokuta od 25.000 Kč do 50.000 Kč a zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let. Při stanovení druhu sankce a její výměry byly správním orgánem zohledněny jednotlivé body ust. § 12 odst. 1 přestupkového zákona, tj. bylo přihlédnuto k závažnosti přestupku, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl obviněný pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Přesto však žalovaný našel deficit napadeného rozhodnutí, kdy ve výroku o vině bylo uvedeno, že obviněný řidičské oprávnění pozbyl dne 24. 6. 2014 v souladu s ust. § 94 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu. Žalovaný tento údaj považuje za zřejmou chybu v psaní, neboť ust. § 94 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu upravuje odnětí řidičského oprávnění v důsledku pozbytí zdravotní způsobilosti, což není případ obviněného. Z provedeného dokazování, tj. z evidenční karty řidiče a dále ze skutečností známých odvolacímu orgánu z úřední činnosti vyplývá, že obviněný pozbyl řidičské oprávnění dle ust. § 94a odst. 1 zákona o silničním provozu. Proto žalovaný prvostupňové rozhodnutí změnil, jak uvedl ve výroku, a ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Žaloba

V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce uvedl následující žalobní body. Pokud žalovaný vycházel z údajů uvedených pouze v evidenční kartě řidiče, pak je takové posouzení podkladu pro rozhodnutí je dle názoru žalobce vadné. Evidenční karta řidiče je pouze odvozený důkaz, neboť pouze reprodukuje doložku právní moci vyznačenou na rozhodnutí. Žalovaný dle názoru žalobce nesprávně hodnotil důkazy. Žalovaný učinil své rozhodnutí nepřezkoumatelným, jelikož se nedostatečně vypořádal s návrhem žalobce, když tento k prokázání, že doložka právní moci nebyla na předmětném rozhodnutí vyznačena správně, navrhoval provést důkaz právě předmětným rozhodnutím s doručenkami, ze kterých by nepochybně vyplynulo, že předmětné rozhodnutí nebylo dne 12. 8. 2014, tedy dne údajného spáchání přestupku, v právní moci (jak žalovaný presumoval). Jak totiž vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí, rozhodnutí o uložení sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 20 měsíců od data nabytí právní moci rozhodnutí, nabylo podle evidenční karty řidiče právní moci dne 24. 6. 2014, jelikož toto rozhodnutí mělo být zmocněnci obviněného doručeno dne 6. 6. 2014 na základě fikce doručení na adresu jeho trvalého bydliště. Jelikož však zmocněnec obviněného v rámci plné moci, jenž je obsahem předmětného spisu, žádal v souladu s § 19 odst. 3 správního řádu o doručování na e-mail ..., dopustil se správní orgán pochybení, pokud mu předmětné rozhodnutí doručoval rovnou na adresu trvalého pobytu, jelikož takový postup je dle § 19 odst. 8 správního řádu přípustný teprve tehdy, když adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná, nepotvrdí. V takovém případě, kdy správní orgán přistoupil rovnou k doručování prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, ačkoliv zmocněnec požádal o doručování na elektronickou adresu, nemohlo dojít k fikci doručení dle § 24 odst. 1 správního řádu.

Tím, že odvolací správní orgán aproboval nesprávné právní hodnocení prvostupňového správního orgánu, tedy že přehlédl vadnost doručení předmětného rozhodnutí, sám učinil své rozhodnutí nezákonným, neboť pokud by správně posoudil doručování předmětného rozhodnutí jako vadné, nemohl by dojít k závěru, že žalobce nebyl držitelem řidičského oprávnění v době, kdy se měl dopustit přestupku, jenž je předmětem tohoto řízení, jelikož rozhodnutí, kterým mu byla uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, v té době nebylo v právní moci.

Žalovaný přitom ve svém rozhodnutí vycházel z „doložky právní moci“ (dokonce aniž by byla listina, na které je doložka právní moci obsažena, provedena k důkazu). Doložka právní moci však není právní skutečností, která by zakládala, měnila nebo rušila právní vztahy; je pouhým úředním osvědčením o právní skutečnosti - nabytí právní moci. Jako takové jí sice svědčí presumpce správnosti a správní orgán tak není povinen pokaždé zkoumat, či nahlížením do spisu ověřovat, zda takto úředně osvědčená právní skutečnost nastala, jak je v osvědčení uvedeno; současně je však nesporné, že správní orgány, a nejen ony, jsou při rozhodování povinny rozhodovat na základě skutečného právního stavu, a nikoli pouze na základě právního stavu presumovaného. Proto pokud žalobce správnost doložky právní moci rozporoval a k prokázání její nesprávnosti navrhoval konkrétní důkazy, měl odvolací správní orgán povinnost se s těmito důkazními návrhy vypořádat.

Žalovaný tak nastolil jednoduchou právní otázku k rozhodnutí soudu – a sice zda je pro řidiče trestné řídit k momentu právní moci rozhodnutí, kterým mu byla uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, nebo zda nesmí řídit k momentu vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí. Dle názoru žalobce se může řidič

dopustit přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 silničního zákona v důsledku porušení § 3 odst. 3 písm. a) silničního zákona jen tehdy, pokud řídil, ač existovalo rozhodnutí, které mu takovou činnost zakazovalo, a toto rozhodnutí bylo v právní moci. Pro posouzení trestního postihu není samotná doložka právní moci relevantní, zejména za situace, kdy dle tvrzení žalobce se datum uvedený na doložce právní moci nemohl shodovat s datem právní moci rozhodnutí.

Žalovaný tedy pochybil v tom směru, že neprovedl jako důkaz rozhodnutí, kterým měla být žalobci uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, jehož provedením se žalobce snažil prokázat, že předmětné rozhodnutí nebylo ke dni 12. 8. 2014 v právní moci, jelikož mu nebylo prostřednictvím jeho zmocněnce řádně doručeno. Co do zjištění právní moci předmětného rozhodnutí tak odvolací správní orgán vycházel pouze z evidenční karty řidiče. Této sice svědčí presumpce správnosti, to však nevylučuje důkaz opaku, pro který žalobce navrhoval provést jako důkaz právě předmětné rozhodnutí i s doručenkami. Svůj návrh přitom odůvodnil dostatečně – tvrdil, že mu žádné rozhodnutí nebylo oznámeno. Žalobce přitom nemá jak konkrétněji prokázat negativní skutečnost. Žalobce přitom nebyl (a na ústním jednání ani nemohl být) seznámen se spisem vedeným v řízení, ve kterém mělo být vydáno předmětné rozhodnutí, kterým mělo být žalobci zakázáno řízení motorových vozidel, neboť toto rozhodnutí (ani řízení, v němž bylo vydáno) nebylo specifikováno ve sdělení obvinění, a tedy se s tímto žalobce nemohl před ústním jednáním seznámit, neboť nevěděl, v jakém řízení mělo údajně být vydáno rozhodnutí, jehož nerespektování je mu kladeno za vinu.

Neprovedením správního spisu obsahujícího rozhodnutí o uložení sankce zákazu činnosti jako důkazu bylo žalobci upřeno právo na obhajobu, konkrétně právo prokázat nesprávnost vyznačeného data právní moci. V rozporu s názorem odvolacího orgánu totiž není nutné se za tímto účelem domáhat zrušení předmětného rozhodnutí, jelikož ani v řízení o mimořádném opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí, v řízení o správní žalobě, natož v řízení o náhradě škody způsobené nesprávným úředním postupem, by nebylo možné domoci se nápravy nesprávně vyznačené doložky právní moci. Žalobce totiž nenamítá nezákonnost či nesprávnost předmětného rozhodnutí; namítá pouze nesprávnost vyznačené právní moci, jelikož předmětné rozhodnutí nebylo řádně doručeno. Proto pokud by proti předmětnému rozhodnutí podal mimořádný opravný prostředek (příp. správní žalobu či žalobu na náhradu škody), tento by byl zamítnut, jelikož předmětné rozhodnutí není nezákonné ani nesprávné. Nesprávnost spatřuje žalobce pouze ve vyznačení právní moci; tato přitom není důvodem ke zrušení či změně rozhodnutí, jelikož není součástí rozhodnutí; je toliko úředním osvědčením o právní skutečnosti, totiž nabytí právní moci, které bývá vyznačeno na rozhodnutí, ale netvoří s ním jednotu. Jeho nesprávnost tak nemůže být zkoumána v řízení, jehož předmětem je pouze zákonnost a správnost samotného rozhodnutí. Český právní řád neumožňuje samostatný přezkum, či nápravu nesprávně vyznačené doložky právní moci.

K tomu se žalobce odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 4. 1998, sp. zn. III. ÚS 456/97. Tím, že nebyl při jednání proveden žádný důkaz, ze kterého by vyplývalo, že žalobci byla uložena sankce zákazu činnosti, bylo porušeno právo žalobce na přiměřený čas a možnost k přípravě své obhajoby, jak je zakotveno v čl. 6 odst. 3 písm. b) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, jakož i v čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, pročež se žalobce nemohl řádně hájit rozporováním správnosti doložky právní moci již v řízení prvního stupně. Rovněž tím bylo porušeno žalobcovo právo vyjádřit se ke všem skutečnostem podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a právo obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce dle čl. 6 odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, jelikož v

důsledku takového postupu správního orgánu prvního stupně se žalobce nemohl obvinění z přestupku bránit, když mu nebylo známo, na základě jakého rozhodnutí mu měl být uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, jehož porušení mu právě bylo kladeno za vinu.

Žalobce dále namítl nezákonnost stanovení výše sankce, kdy tato mu byla uložena na samé horní hranici sazby v rozporu se zásadami ukládání sankcí. K jednotlivým hlediskům pro uložení sankce žalobce uvedl, že z hlediska závažnosti je nepřipustné přihlížet při výměře sankce za přestupek ke skutečnosti, že řízení bez řidičského oprávnění je mimořádně závažným přestupkem s vysokou nebezpečností pro společnost z toho důvodu, neboť *„řidičské oprávnění je prvním a základním předpokladem k řízení motorových vozidel“*, z toho důvodu, že jinak, než právě řízením bez řidičského oprávnění, se nelze daného přestupku dopustit; jedná se tak o porušení zásady zákazu dvojího přičítání téže okolnosti, jelikož tato okolnost, totiž řízení bez řidičského oprávnění, je již předpokladem odpovědnosti za předmětný přestupek a je tak již subsumována ve formální stránce skutkové podstaty.

Ke způsobu spáchání přestupku žalobce uvádí, že tento nemohl být spáchán konáním, ale naopak opomenutím, tedy druhou formou jednání pachatele, charakterizované jako nedostatek výdeje tělesné energie, které nevyvolává ve světě žádnou změnu. V případě žalobce opomenutí spočívalo v tom, že si nezjistil, že má uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Co do míry svého zavinění se žalobce odkazuje na jím již několikrát zmíněnou skutečnost, totiž že o pravomocném rozhodnutí, kterým by mu byl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, nevěděl a ani vědět nemohl, jelikož předmětné rozhodnutí v té době nebylo v právní moci, neboť mu nebylo prostřednictvím jeho zmocněnce řádně doručeno. I kdyby však předmětné rozhodnutí z důvodu doručení fikcí jeho zmocněnci v právní moci bylo, má žalobce za to, že po něm nelze rozumně požadovat, aby prověřoval písemnosti doručované jeho zmocněnci, zda mu snad některé neukládají zákaz činnosti. Proto pokud by měl žalobce být za nevědomost o hypotetickém doručení předmětného rozhodnutí jeho zmocněnci odpovědný, podle názoru žalobce by se jednalo o odpovědnost objektivní. Tato ale nemůže být základem zavinění, jež je předpokladem odpovědnosti z přestupku. Minimálně to však je polehčující okolností; žalobce z pochopitelných důvodů nevěděl, že se (hypoteticky) dopouští protiprávního jednání, když řídí motorové vozidlo, jelikož nebyl zmocněncem o zákazu činnosti informován. Jinak řečeno, i v případě, že by měl žalobce objektivní odpovědnost za znalost, co je jeho zástupci doručeno, aniž by o doručené písemnosti byl svým zástupcem ke svému dotazu vyrozuměn, bylo by jeho zavinění přestupku nedbalostní, což představuje polehčující okolnost, a tedy důvod pro uložení nižší sankce, než při horní hranici zákonné sazby, jak učinil správní orgán.

Ke spáchání přestupku na místě veřejně přístupném jako přitěžující okolnosti žalobce uvádí, že tato je naprosto irelevantní, jelikož každá pozemní komunikace, na které platí silniční zákon, pojmově je místem veřejně přístupným, pročez lze přihlídnutí k této okolnosti považovat za porušení zásady zákazu dvojího přičítání téže okolnosti, neboť přestupek dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 silničního zákona nelze na jiném, než veřejně přístupném místě spáchat, a tedy „spáchání na místě veřejně přístupném“ je již obsaženo ve formální stránce skutkové podstaty a nemůže tak představovat přitěžující okolnost. K údajnému poškození zájmu společnosti žalobce uvádí, že toto nebylo nijak specifikováno a odůvodněno. Přitom mimořádná závažnost přestupku, resp. společenská škodlivost, jenž by případně opravňovala uložení sankce na horní hranici sazby, by byla dána pouze v případě, že by o této svědčily konkrétní okolnosti daného případu; tak tomu ovšem v případě žalobce není.

K řidičské historii žalobce tento uvádí, že správní orgány, jak vyplývá z rozhodnutí prvního stupně, přihlíželi k jeho „přestupkové minulosti“ v rámci posledních 3 let, přičemž naopak měli aplikovat analogicky institut zahlázení (viz k tomu rozsudek NSS č. j. 8 As 82/2010-55), podle něhož k zahlázení odsouzení za přestupek dochází po uplynutí jednoho roku od právní moci rozhodnutí o přestupku. Správní orgán naopak opomenul hodnotit ve prospěch žalobce (na podkladě okolností zřejmých ze spisu) tyto polehčující okolnosti: protiprávní jednání nemělo žádné následky, nedošlo ke škodě na životu, zdraví, majetku, nedošlo k bezprostřednímu ohrožení zákonem chráněného zájmu, způsob spáchání přestupku toliko nedbalostí nevědomou, způsob spáchání opomenutím, respektování pravidel silničního provozu při jízdě. Nakonec, i kdyby žalobce řídil bez řidičského oprávnění, je podstatné, že nebyl při tomto jednání přistižen při jiném protiprávním jednání, což lze považovat za polehčující okolnost, kterou však správní orgány ve svých rozhodnutích nijak nezohlednily. Zároveň nedošlo k ohrožení žádného zákonem chráněného zájmu, a ač byli v řízení před správním orgánem vyslýcháni policisté, kteří byli svědky události, ani oni neuvedli žádnou okolnost, ze které by vyplývalo, že by žalobce ohrozil ostatní účastníky silničního provozu nebo jiný, zákonem chráněný zájem. Správní orgán tedy hodnotil v neprospěch žalobce skutečnosti, které již byly subsumovány ve formální stránce skutkové podstaty (závažnost přestupku, spáchání na místě veřejném), hodnotil v neprospěch žalobce neexistující skutečnosti (následek přestupku, trestní historie – přestupky, jejichž spáchání již bylo zahlázeno), jakož i nesprávně hodnotil skutečnosti, které měl posuzovat ve prospěch (způsob spáchání přestupku). Oproti tomu vůbec nepřihlédl k polehčujícím okolnostem, tj. že přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 silničního zákona se žalobce dopustil poprvé, jeho jednání nemělo žádné následky, nespáchal při něm žádný (jiný) přestupek, nepůsobil škodu, bezprostředně neohrozil zákonem chráněný zájem a pokud se přestupku dopustil, pak nikoli úmyslně. Dle názoru žalobce nebylo důvodu, aby správní orgán nestanovil sankci pokuty i zákazu činnosti na samé spodní hranici zákonem stanovené sazby; napadené rozhodnutí je z důvodu uložení neadekvátní sankce nezákonné.

Z uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a prvostupňového rozhodnutí co do výroku I.

III. Vyjádření žalovaného

Ve svém vyjádření žalovaný uvedl následující argumentaci. Předně se žalovaný vyjádřil k tvrzení žalobce, že mu nebylo zřejmé, jakým rozhodnutím mu měl být uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Žalovaný k tomu uvedl, že mu bylo ve věci umožněno podat vysvětlení, kde mohl namítat i toto tvrzení, avšak neučinil tak. Zmocněnec žalobce Ing. Jaroš, který byl osobně přítomen na jednání dne 25. 9. 2014, byl mimo jiné seznámen také s evidenční kartou řidiče, v níž byl vyznačen zákaz činnosti uložený od 24. 6. 2014 do 24. 2. 2016, který byl uložen pravomocným rozhodnutím prvostupňového orgánu o uložení zákazu činnosti. Žalovaný poukázal na skutečnost, že tento postup je obvyklou procesní taktikou zmocněnců, mezi něž náleží i Ing. Jaroš. Žalobce tak nemohl mít důvodné pochybnosti, o tom, jakým rozhodnutím a za jaké přestupky mu sankce zákazu činnosti byla uložena. Nemohlo tak být porušeno právo žalobce na obhajobu, neboť přestupkové řízení, v němž mu byl uložen zákaz činnosti, bylo řádně a včas specifikováno. Kromě toho byl za poslední dva roky pro přestupek podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu řešen se žalobcem pouze jedenkrát, takže si ho těžko mohl zaměnit s jiným přestupkovým řízením. Zároveň se žalobce nemohl důvodně domnívat, že by mu mělo být toto rozhodnutí doručováno přímo jemu do jeho datové schránky, neboť byl zastoupen zmocněncem. Na něho se tedy mohl žalobce kdykoliv obrátit, neboť mu bylo rozhodnutí o

uložení zákazu činnosti doručeno. Pokud pak žalobce nekomunikoval se svým zmocněncem, jde to k tíži pouze jemu samotnému, nikoliv správnímu orgánu, který není povinen tuto komunikaci mezi žalobcem a jeho zmocněnci nahrazovat nadbytečným dokazováním skutečností, které jsou mu známy z úřední činnosti, či dokonce opakovaným doručováním. Z těchto důvodů námitky žalobce nebyly s to zpochybnit správnost údajů v evidenční kartě řidiče žalobce a presumpci správnosti této listiny.

Žalobce až v žalobě rozvedl své úvahy tím směrem, že rozhodnutí o uložení zákazu činnosti nebylo doručeno jeho zmocněnci K.S. s tím, že mu bylo doručováno fikcí na adresu trvalého pobytu, ačkoliv zmocněnec požadoval doručování na adresu ... Žalovaný shrnul průběh tohoto správního řízení s tím, že správní orgány odmítly doručovat zmocněnci žalobce na jím uvedenou elektronickou adresu, neboť z úřední činnosti jim bylo známo, že tento zmocněnec nepotvrzuje přijetí elektronicky zaslaných písemností, což mu rovněž dne 6. 5. 2014 sdělily. Žalovaný dále poukázal na to, že tyto skutečnosti by měly být známy také krajskému soudu, neboť ve věci uložení zákazu činnosti žalobce podal rovněž správní žalobu, o níž probíhalo řízení pod sp. zn. 33 A 28/2015.

K namítané nezákonnosti uložené sankce v předmětné věci žalovaný uvedl, že prvostupňový orgán vhodně zohlednil mj. závažnost přestupku žalobce, jakož i to že se přestupků dopouští opakovaně. Žalovaný dále uvažoval vzhledem k judikaturou dovozené možnosti zahlázení přestupku podle § 105 trestního zákoníku per analogiam a dovodil, že pokud žalobce během jednoho roku stačil spáchat tři přestupky podle zákona o silničním provozu, nelze hovořit o tom, že by naplnil podmínku nepřetržitého řádného života. Prvostupňový orgán tak určitě nepochybil, pokud k osobě pachatele a zejm. k jeho postoji k dodržování předpisů na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu přihlédl. Konečně upozornil, že přestupek byl spáchán konáním, neboť žalobce aktivně řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění. Následkem jeho přestupkového jednání bylo porušení chráněného zájmu společnosti na plynulosti a bezpečnosti silničního provozu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), a jde rovněž o žalobu přípustnou ve smyslu ust. § 65, § 68, a § 70 s. ř. s.

Ve věci se konalo dne 28. 3. 2017 ústní jednání za v omluvené nepřítomnosti žalobce, a za přítomnosti jeho zástupkyně Mgr. V. Ř., která převzala jeho zastupování v tomto řízení, jakož i zástupce žalovaného. Soud udělil obecné zmocněnkyni poučení, že obecný zmocněnec není oprávněn k opakovanému zastupování u soudu, s tím, že příští účast této zmocněnkyně při projednávání jiné věci bude soudem chápána jako naplnění podmínek § 35 odst. 6 in fine s.ř.s.

Krajský soud při jednání po rekapitulaci napadeného rozhodnutí vyzval obě strany k přednesu jejich podání. Zástupkyně žalobce odkázala na obsah žaloby a rozšířila žalobní body o tvrzení, že byla ve věci porušena zásada ne bis in idem, neboť žalobce byl potrestán dvakrát. I po poučení ve smyslu koncentrace žalobních námitek zástupkyně žalobce uvedla, že na této námitce trvá, jakkoliv nebyla obsahem žaloby a nebyla vznesena ve lhůtě pro podání žaloby. Po úvodních přednesech obou stran konstatoval obsah soudního spisu a připojených správních spisů, zejm. prvostupňového správního spisu.

Ve správním spisu prvostupňového orgánu je obsaženo mj. oznámení přestupku ze dne 25. 8. 2014, a dále oznámení o zahájení řízení o přestupku ze dne 2. 9. 2014, z něhož k obvinění ze spáchání přestupku ve smyslu § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu vyplývá to, že žalobce pozbyl řidičské oprávnění dnem 24. 6. 2014, kdy nabylo právní moci rozhodnutí správního úřadu, kterým byla žalobci uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Z evidenční karty řidiče založené ve spisu vyplývá, že zákaz řízení uložený žalobci platil ode dne 24. 6. 2014 do 24. 2. 2016, přičemž v poznámce k tomuto záznamu je identifikováno rozhodnutí o uložení zákazu činnosti č.j. MUUH- OD/41786/2014/GreV. Dále správní spis obsahuje oznámení o zahájení řízení protokol o ústním jednání, jehož se zúčastnil zmocněnec žalobce Ing. M. J.

Krajský soud dále připojil od Městského úřadu Uherské Hradiště správní spis sp. zn. 2014/0289 týkající se uložení zákazu činnosti, pro nějž byl v předmětné věci žalobce shledán vinným z přestupkového jednání spočívajícího v řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění. Z tohoto spisu vyplývá, že žalobce byl obviněn z přestupkových jednání splňujících znaky přestupků podle § 125c odst. 1 písm. k) a § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, za něž mu byla rozhodnutím ze dne 26. 5. 2014, č.j. MUUH- OD/41786/2014/GreV Spis/2979/2014, uložen zákaz činnosti v délce trvání 20 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a dále pokuta ve výši 39 000 Kč. V tomto řízení byl žalobce zastoupen obecným zmocněncem K.S., jemuž prvostupňový správní orgán po opakovaných pokusech o doručení na jím sdělené e-mailové adresy sdělil, že mu již bude doručovat pouze prostřednictvím držitele poštovní licence. Proti rozhodnutí o uložení zákazu činnosti žalobce podal odvolání, které však bylo zamítnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 10. 2014, č.j. KUZL-48733/2014, sp. zn. KUSP-48733/2014/DOP/Mu. Rozhodnutí o uložení zákazu činnosti tak nabylo právní moci marným uplynutím lhůty k podání odvolání (které bylo opožděné) dne 24. 6. 2014.

Strany při jednání nepožadovaly dokazování jednotlivými listinami ze správního spisu Městského úřadu Uherské Hradiště sp. zn. 2014/0289, přičemž krajskému soudu byl obsah tohoto spisu znám z jeho předchozí rozhodovací činnosti, konkrétně z věci téhož žalobce projednávané pod sp. zn. 33 A 28/2015, kde bylo předmětem přezkumu právě rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 10. 2014, č.j. KUZL-48733/2014, sp. zn. KUSP-48733/2014/DOP/Mu. Krajský soud se v usnesení ze dne 4. 4. 2016, č.j. 33 A 28/2015 – 47, podrobně zabýval doručováním v přestupkovém řízení vedoucím k vydání rozhodnutí o uložení zákazu činnosti, přičemž je vyhodnotil jako zákonné a správné. Žaloba byla v této věci odmítnuta pro opožděnost, přičemž kasační stížnost proti tomuto usnesení krajského soudu byla odmítnuta Nejvyšším správním soudem v řízení pod sp. zn. 4 As 87/2016.

Poté krajský soud ukončil dokazování ve věci a po slyšení konečných návrhů ve věci přistoupil k rozhodnutí o věci samé.

Krajský soud vycházel při posouzení věci ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí, doplněného výsledky dokazování provedeného při jednání konaném dne 28. 3. 2017. V souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.

Krajský soud v první řadě uvádí, že se ztotožnil s názorem žalovaného, že ve správním řízení nevznikly pochybnosti vedoucí ke zpochybnění doložky právní moci na rozhodnutí o uložení zákazu činnosti, které bylo jednak řádně doručeno žalobci cestou zmocněnce K.S., a

jednak mu bylo známo z úřední činnosti. Uložený zákaz činnosti tedy musel být žalobci dostatečně znám, a pokud by tomu tak nebylo, pak to lze přičíst na vrub pouze a jen žalobci a jeho volbě procesní strategie ve správním řízení, v němž byl zastupován zmocněncem K.S. Pro prvostupňový správní orgán pak zcela dostačovalo, pokud vycházel ze záznamu uvedeného v evidenční kartě řidiče, přičemž sám měl o uložení zákazu činnosti ode dne 24. 6. 2014 znalost ze své úřední činnosti. Z uvedených důvodů proto nepřisvědčil námitce žalobce, že měl prvostupňový orgán provést důkaz správním spisem Městského úřadu Uherské Hradiště správní spis sp. zn. 2014/0289. V souhrnu krajský soud konstatuje, že prvostupňový správní orgán postupoval zcela v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, a zjistil stav věcí, o němž nepanovaly důvodné pochybnosti.

Stran námitek proti doručování v přestupkovém řízení, které vyústilo ve vydání rozhodnutí o uložení zákazu činnosti, krajský soud zde tedy v plném rozsahu odkazuje na své závěry uvedené v usnesení zdejšího soudu ze dne 4. 4. 2016, č.j. 33 A 28/2015 – 47, které jsou oběma stranám známy. Tyto závěry podporuje i aktuálně již ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, konkrétně kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2016, č.j. 10 As 5/2016-36, přístupný na www.nssoud.cz. Tyto námitky žalobce tedy nijak nevyvrátily skutečnost, že žalobci byl ke dni 24. 6. 2014 pravomocně uložen zákaz činnosti na dobu 20 měsíců, a správní orgány mohly z této skutečnosti vycházet. Pokud tedy žalobce řídil dne 12. 8. 2014 motorové vozidlo, jak je uvedeno ve skutkové větě napadeného rozhodnutí, činil tak v rozporu s uloženým zákazem činnosti, a tedy bez řidičského oprávnění.

Stran náležitostí oznámení o zahájení přestupkového řízení ze dne 2. 9. 2014 se krajský soud dospěl k závěru, že sice neobsahovalo identifikaci rozhodnutí o uložení zákazu činnosti, ale v kontextu dalších listin založených ve správním spisu (zejm. evidenční karty řidiče), ale i ze samotného prvostupňového rozhodnutí v této věci bylo jednoznačně a srozumitelně patrné, z jakého právního titulu byl žalobci zákaz činnosti uložen. Žalobce se navíc prokazatelně prostřednictvím svého zmocněnce Ing. J. seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí. Jeho tvrzení, že nevěděl, na základě jakého zákazu činnosti se měl dopustit přestupkového jednání, z něhož byl obviněn, je tedy zcela nevěrohodné a krajský soud ho považuje za vyvrácené z obsahu správního spisu. Samotné oznámení o zahájení přestupkového řízení pak podle názoru krajského soudu bylo dostatečně konkrétní, aby srozumitelně a nezaměnitelně vymezilo přestupkové jednání, z něhož byl žalobce obviněn. K tomu krajský soud odkazuje zejm. na názor Nejvyššího správního soudu uvedený v rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č.j. 1 Afs 58/2009-541, (publ. rovněž pod č. 2119/2010 Sb. NSS), podle něhož *„Předmět řízení musí být v oznámení o zahájení řízení identifikován dostatečně určitě tak, aby účastníkovi řízení bylo zřejmé, jaké jeho jednání bude posuzováno, a aby bylo zaručeno jeho právo účinně se v daném řízení hájit.“* V předmětné věci tomu tak podle názoru krajského soudu bylo, a proto považoval tuto námitku za nedůvodnou.

Co se týče námitky proti zdůvodnění prvostupňového rozhodnutí stran závažnosti (společenské škodlivosti) přestupkového jednání, se krajský soud neztotožnil s názorem žalobce, že šlo o porušení zákazu dvojího přičítání, jakkoliv určité větné obraty obsažené v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí by mohly být takto vnímány. Je nepochybně pravdou, že vyšší závažnost je vyjádřena již značné míry znakem skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu. Nicméně krajský soud má za to, že obsahově se o porušení této zásady trestání nejednalo a šlo spíše o řečnické zdůraznění typové závažnosti přestupkového jednání žalobce kvalifikovaného pod § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu (tzn. řízení bez řidičského oprávnění). Samotné připomenutí závažnosti spáchaného přestupkového jednání v úvaze o výši sankce není vždy

porušením zásady dvojího přičítání týchž okolností. Tuto zásadu nelze v prostředí správního trestání zcela absolutizovat, neboť v některých kontextech je její použití omezené (viz k tomu obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2012, čj. 4 Ads 114/2011-105, přístupný na www.nssoud.cz).

Pokud se týká samotné přiměřenosti výše uložené sankce, krajský soud se ztotožnil s názorem žalovaného, že byla prvostupňovým orgánem dostatečně zdůvodněna z hlediska jednotlivých parametrů přestupkového jednání. Z hlediska způsobu spáchání lze rovněž souhlasit se žalovaným, že k přestupkovému jednání došlo aktivním konáním, nikoliv opomenutím, jak tvrdí žalobce. Dále bylo správně zohledněno, že z hlediska zavinění se jednalo minimálně o nedbalost, a to vzhledem k prokázaným okolnostem jednání žalobce minimálně v nevědomé podobě. Správně bylo vyhodnoceno i místo spáchání přestupku jako veřejně přístupné místo, byť to je v případě přestupků spáchaných na úseku provozu na pozemních komunikacích v zásadě téměř vždy přítomný znak přestupkového jednání. Nejde však o znak skutkové podstaty, a proto zde ani nemohlo dojít k namítanému dvojímu přičítání týchž okolností. Z hlediska vyhodnocení tzv. řidičské historie žalobce krajský soud opět přitakal žalovanému v jeho názoru, že z evidenční karty řidiče je dostatečně patrné, že žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí řádným řidičem a provozovatelem vozidla, o čemž svědčí počet přestupkových řízení, která byla se žalobcem vedena a o nichž je krajský soud navíc dostatečně informován i ze své rozhodovací činnosti (např. věc vedená pod sp. zn. 33 A 28/2015, 31 A 94/2015 atd.).

Pokud se žalobce dovolával možnosti analogického uplatnění institutu zahlázení, který je upraven v ustanovení § 105 trestního zákoníku, pak je třeba uvést, že judikatura správních soudů tuto možnost v obecné rovině připouští (viz např. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 3. 5. 2013, čj. 60 A 1/2013-49). Nicméně zákonnou podmínkou pro uplatnění tohoto institutu je, aby odsouzený (resp. přestupce) vedl po výkonu trestu řádný život. Tuto podmínku je třeba uplatnit přiměřeně i ve správním trestání, přičemž krajský soud se zcela shoduje se žalovaným, že v předmětné věci taková možnost s přihlédnutím ke skutkovému stavu věci nepřípadala vůbec v úvahu. Zároveň se prvostupňový správní orgán zabýval i vyhodnocením případných polehčujících okolností, takže jeho úvaha co do uložení sankce je i přes drobné nedostatky, které soud zmínil, zcela přezkoumatelná. Krajský soud se tedy s námitkami směřujícími proti úvaze prvostupňového orgánu o uložení sankce, která byla v plném rozsahu potvrzena v napadeném rozhodnutí, neztotožnil.

Konečně, krajský soud uvádí, že se věcně nezabýval námitkou žalobce vznesenou až při jednání dne 28. 3. 2017, neboť jde o námitku opožděnou, která nemá oporu v žádném z žalobních bodů obsažených v žalobě. Podle § 71 odst. 2 in fine s.ř.s. totiž platí, že rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby. Na uvedenou námitku opírající se o princip ne bis in idem tedy je nutno nahlížet z hlediska citovaného koncentračního mechanismu jako zcela opožděnou, a to i přesto, že strana žalující na ní i přes procesní poučení krajského soudu trvala.

V. Závěr a náklady řízení

Z uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou, jak je ve výroku I uvedeno.

O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly a ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. března 2017

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová